

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu

DWOiP-III-071-7/11/12

Warszawa, dnia 13 lipca 2011 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 13.07.11.

nr 3572 podpis. Borusewicz

SECRETARIAT
Biuro Prac Senackich

Wpłynęło dn. 13.07.11. zał.

nr 6725 podpis.

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Piotra Kalety złożone na 78. posiedzeniu Senatu RP w dniu 9 czerwca 2011 roku, dotyczące przewlekłości postępowania o rozwód toczącego się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu w sprawie o sygnaturze akt IC 789/09 oraz przewlekłości i nieskuteczności toczącego się przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim postępowania o egzekucję orzeczenia ustalającego kontakty Anny S. [REDAKTED] z małoletnim synem Mateuszem S. [REDAKTED], uprzejmie przedstawiam, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, że zakres rozstrzygania sądu okręgowego w sprawie o rozwód jest bardzo szeroki. Zgodnie bowiem z art. 58 § 1 k.r.o. w wyroku orzekającym rozwód sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem obojga małżonków i o kontaktach rodziców z dzieckiem oraz orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka.

Spośród możliwych teoretycznie w sprawie rozwodowej orzeczeń kończących postępowanie w pierwszej instancji [orzeczenie rozwodu (gdy istnieją przesłanki pozytywne, a brak przesłanek negatywnych), oddalenie powództwa (gdy brak przesłanek pozytywnych lub gdy one istnieją, lecz występuje równocześnie przesłanka negatywna), umorzenie postępowania w razie skutecznego cofnięcia pozwu (art. 203 i 355 k.p.c.) lub śmierci jednego z małżonków (art. 446 k.p.c.), odrzucenie pozwu (np. z niektórych przyczyn wymienionych w art. 199 k.p.c.)],

w wyroku orzekającym rozwód muszą (z urzędu) lub mogą (na wniosek) być zamieszczone dalsze rozstrzygnięcia oprócz rozwiązania małżeństwa, jeśli – oczywiście – są w ogóle możliwe ze względu na stan sprawy. Rozstrzygnięcia, w wyroku orzekającym rozwód, podejmowane przez sąd z urzędu dotyczą:

- a) władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi rozwodzących się małżonków (art. 58 § 1 i 1a k.r.o.),
- b) kontaktów rodziców z ich małoletnimi dziećmi (art. 58 § 1 k.r.o.),
- c) wysokości, w jakiej każde z małżonków jest zobowiązane do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletnich dzieci (art. 58 § 1 k.r.o.),
- d) sposobu korzystania przez rozwiedzionych małżonków ze wspólnie zajmowanego mieszkania przez czas wspólnego w nim zamieszkiwania po rozwodzie (art. 58 § 2 zd. 1),
- e) kwestii, czy i który z małżonków ponosi winę rozkładu pożycia (art. 57 § 1), chyba że małżonkowie zgłosili zgodne żądanie o zaniechanie orzekania w tym przedmiocie (art. 57 § 2 k.r.o.).

Ponadto na wniosek (żądanie) strony sąd w wyroku orzekającym rozwód może:

- a) w wyjątkowych wypadkach, gdy jedno z małżonków zajmujących wspólne mieszkanie swym rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie, nakazać jego eksmisję (art. 58 § 2 zd. 3),
- b) orzec o podziale wspólnego mieszkania (jest do tego niezbędny zgodny wniosek obojga małżonków), jeżeli ów podział jest możliwy (art. 58 § 2 zd. 3 k.r.o.),
- c) przyznać mieszkanie jednemu z małżonków, jeżeli drugi wyraża zgodę na jego opuszczenie bez dostarczenia lokalu zamiennego i pomieszczenia zastępczego, a przyznanie mieszkania jednemu z małżonków jest możliwe (art. 58 § 2 zd. 3),
- d) dokonać podziału majątku wspólnego, jeżeli przeprowadzenie tego podziału nie spowoduje nadmiernej zwłoki w postępowaniu (art. 58 § 3 k.r.o.),
- e) orzec o obowiązku dostarczania jednemu z rozwiedzionych małżonków przez drugiego rozwiedzionego małżonka środków utrzymania (art. 60 k.r.o i art. 444 k.p.c.).

Wszystkie rozstrzygnięcia zawarte w wyroku orzekającym rozwód stają się skuteczne ex nunc, tj. od chwili uprawomocnienia się orzeczenia o rozwodzie, chyba, że miałyby na celu udzielenie zabezpieczenia. Orzekanie w toku procesu o rozwód o obowiązku przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi, kontaktach obojga rodziców z dziećmi następuje według przepisów o udzieleniu zabezpieczenia (art. 730 i następne k.p.c.).

Podkreślić przy tym należy, że z chwilą wszczęcia procesu o rozwód wszystkie postępowania, których przedmiotem są roszczenia zawierane z urzędu w wyroku rozwodowym, podlegają bądź połączeniu ze sprawą rozwodową, bądź zawieszeniu, w zależności od terminu ich wszczęcia.

Zgodnie bowiem z art. 445¹ § 1 k.p.c. jeżeli sprawa o rozwód lub o separację jest w toku, nie może być wszczęte odrębne postępowanie dotyczące władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi stron lub o ustalenie kontaktów z nimi. W razie potrzeby orzeczenia o władzy rodzicielskiej lub o kontaktach stosuje się przepisy o postępowaniu zabezpieczającym. Z kolei § 2 tego przepisu stanowi, że postępowanie w sprawie dotyczącej władzy rodzicielskiej lub kontaktów wszczęte przed wytoczeniem powództwa o rozwód lub o separację ulega z urzędu zawieszeniu, a o władzy rodzicielskiej lub kontaktach przez cały czas trwania sprawy o rozwód lub o separację sąd orzeka w postępowaniu zabezpieczającym. Sąd postanowi podjąć postępowanie dotyczące władzy rodzicielskiej lub kontaktów, jeżeli w prawomocnym orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie o rozwód lub o separację nie orzeczono o władzy rodzicielskiej lub kontaktach. W przeciwnym wypadku postępowanie ulega umorzeniu.

Unormowanie to ma na celu wyeliminowanie sytuacji w której zapadłyby sprzeczne rozstrzygnięcia w sprawie rozwodowej i sprawie opiekuńczej dotyczące, np. władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem, czy też kontaktów rodziców z dzieckiem.

Działając w oparciu o wskazany wyżej przepis art. 445¹ § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim przekazał do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o Sygn. akt I C 789/09, toczącą się przed Sądem Okręgowym w Kaliszu (sprawą rozwodową), wszczęte wcześniej postępowanie o ograniczenie uczestnikowi postępowania Przemysławowi S. [REDAKTOWANE] władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem Mateuszem S. [REDAKTOWANE], urodzonym

18 listopada 2006 roku w Kaliszu. Postępowanie to zostało wszczęte na skutek wniosku złożonego w dniu 26 czerwca 2009 roku przez matkę dziecka Annę S██████████.

W pozwie z dnia 24 czerwca 2009 roku powód Przemysław S██████████ wniósł przeciwko pozwanej Annie S██████████ o rozwiązanie ich małżeństwa przez rozwód, a nadto między innymi o powierzenie mu wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem Mateuszem S██████████, z zastrzeżeniem dla pozwanej prawa utrzymywania z dzieckiem osobistych kontaktów w terminach ustalonych wcześniej z powodem i w jego obecności. Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła między innymi o powierzenie jej wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnim Mateuszem S██████████, z prawem powoda do osobistych kontaktów z dzieckiem oraz do współdecydowania we wszystkich istotnych sprawach syna, takich jak nauka, leczenie, wykształcenie.

Tym samym, odpowiadając na pytanie zawarte w oświadczeniu Pana senatora Piotra Kalety stwierdzić należy, że w obecnym stanie prawnym, w sytuacji, gdy między stronami w toku jest proces o rozwód o władzy rodzicielskiej i o kontaktach rodziców z dzieckiem może zdecydować jedynie Sąd Okręgowy w Kaliszu w trybie przepisów art. 730 i następane k.p.c., umożliwiających udzielenie zabezpieczenia roszczenia.

Z poczynionych ustaleń wynika, że rozstrzygnięcia takie zapadają. Po raz pierwszy postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2010 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu udzielił zabezpieczenia w ten sposób, że na czas trwania procesu o rozwód roztoczenie pieczy nad małoletnim Mateuszem S██████████ powierzył powodowi, ustalając u niego miejsce zamieszkania małoletniego (Gorzyce Małe) i zapewnił pozwanej na okres dwóch miesięcy od daty wydania tego postanowienia prawo do osobistych kontaktów z małoletnim w każdą sobotę w godzinach od 11⁰⁰ do 18⁰⁰, w miejscu zamieszkania dziecka, bez udziału członków rodziny powoda, przy udziale kuratora sądowego, którego zobowiązał do składania sprawozdań z nadzoru.

Ze sprawozdań zawodowego kuratora rodzinnego wynika, że kontakt Anny S██████████ z synem odbył się w jego miejscu zamieszkania w dniu 24 kwietnia 2010 roku i w dniu 1 maja 2010 roku oraz że ojciec małoletniego nie utrudniał jego przebiegu. Kolejne spotkania Anny S██████████ z synem odbyły się w dniach: 8, 15, 22 i 29 maja 2010 roku, 10 i 12 czerwca 2010 roku.

Następnie postanowieniem z dnia 18 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił swoje postanowienie z dnia 13 kwietnia 2010 roku o tyle, że zapewnił pozwanej na okres dwóch miesięcy od daty wydania tego postanowienia prawo do osobistych kontaktów z małoletnim Mateuszem S. [REDAKTOWANE] w miejscu zamieszkania pozwanej (Kalisz), w każdą sobotę miesiąca w godzinach od 14⁰⁰ do 18⁰⁰ w obecności powoda bez udziału członków rodziny pozwanej, przy czym powód miał zawozić małoletniego do pozwanej, przy udziale kuratora sądowego. Zażalenie powoda na to postanowienie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny w Łodzi postanowieniem z dnia 7 września 2010 roku wydanym w sprawie o Sygn. I Acz. 690/10.

Z powyższego wynika, że początkowo kontakty Anny S. [REDAKTOWANE] z synem ustalono w miejscu zamieszkania ojca. Do spotkań tych dochodziło, a ojciec nie utrudniał ich przebiegu. Kolejne postanowienie, co wynika wprost z jego treści, miało na celu zapewnienie matce możliwości spotkań z synem w jej miejscu zamieszkania i z pewnością było zgodne z jej wnioskiem.

Z notatek kuratora sądowego wynika, że Przemysław S. [REDAKTOWANE] nie przywiózł małoletniego Mateusza S. [REDAKTOWANE] na spotkanie z matką w dniach: 26 czerwca 2010 roku, 3, 10 lipca 2010 roku i 7 sierpnia 2010 roku.

Kolejnym postanowieniem z dnia 28 października 2010 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił swoje wcześniejsze postanowienie z dnia 13 kwietnia 2010 roku o tyle, że zapewnił pozwanej prawo do osobistych kontaktów z małoletnim Mateuszem S. [REDAKTOWANE], ustalając te kontakty w każdą sobotę miesiąca w godzinach od 11⁰⁰ do 16⁰⁰ w miejscu zamieszkania pozwanej (Kalisz) bez udziału członków rodziny pozwanej, przy udziale kuratora sądowego, przy czym pozwana w obecności kuratora sądowego będzie zabierała syna z miejsca zamieszkania, zaś powód będzie odbierał syna po zakończeniu spotkania z pozwaną. Po rozpoznaniu zażaleń obu stron Sąd Apelacyjny w Łodzi postanowieniem z dnia 16 lutego 2011 roku wydanym w sprawie o Sygn. akt I Acz 123/11 zmienił to postanowienie w ten tylko sposób, że powód będzie dowoził małoletniego do miejsca zamieszkania matki i odbierał dziecko od matki po zakończonym spotkaniu.

Z notatek służbowych kuratorów sądowych wynika, że w dniach 6, 13, 20 i 27 listopada 2010 roku, 3, 11 i 18 grudnia 2010 roku, 1, 8 i 15 stycznia 2011 roku, gdy kurator udawał się do miejsca zamieszkania małoletniego z reguły zastawał pozwaną, która ostatecznie decydowała, że nie będzie zabierała dziecka i przyjmie zaproszenie

Przemysława S. do pozostania w celu kontaktu z synem w jego miejscu zamieszkania. Ze sprawozdania kuratora dotyczącego kontaktu Anny S. z dzieckiem w dniu 22 stycznia 2011 roku wynika, że tego dnia Anna S. podjęła próby ubierania syna, ale on rzucił się na podłogę w korytarzu, a następnie uciekł do pokoju. Matka razem z kuratorem zakończyła wizytę.

W tym miejscu należy wskazać, że analiza zgromadzonej w sprawie dokumentacji nie dostarczyła podstaw do sformułowania jakichkolwiek zastrzeżeń wobec pracy kuratorów sądowych, którzy wykazali wręcz ponadstandardowe zaangażowanie zmierzające do zapewnienia Pani Annie S. realizacji prawa do osobistej styczności z dzieckiem. Obszerne i bardzo szczegółowe sprawozdania z każdej podejmowanej w tej sprawie czynności wskazują na daleko posuniętą staranność w realizacji obowiązków oraz dbałość o dobro dziecka.

Należy zwrócić uwagę, że w sprawach o ustalenie kontaktów, inaczej niż w przypadku spraw o odebranie dziecka, rola kuratora nie polega na prowadzeniu egzekucji orzeczenia w sensie podejmowania jakichkolwiek przymusowych oddziaływań wobec dziecka lub stron postępowania lecz wyłącznie na obecności podczas tych kontaktów. Kurator nie tylko nie może, ale nie ma prawa wymuszać na stronach jakichkolwiek zachowań. W tym kontekście trudno doszukać się nieprawidłowości w działaniach kuratorów, którzy nie tylko każdorazowo w kontaktach matki z małoletnim Mateuszem brali udział, ale aktywnie dążyli do jak najbardziej bezkonfliktowego i łagodnego ich przebiegu (udzielali stronom niezbędnych informacji, wyjaśnień, uczestniczyli w zabawach z dzieckiem, dbali o stworzenie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery), a jeśli do kontaktów nie dochodziło, demonstrowali gotowość takiego udziału poprzez obecność w miejscu zamieszkania strony. Warto zwrócić uwagę, że po zmianie pierwotnego postanowienia i ustaleniu, że Pani Anna S. ma sama zabierać i przewozić dziecko do miejsca zamieszkania w Kaliszu, w sprawę równocześnie zaangażowani byli kuratorzy z dwóch zespołów kuratorskich. Jeden kurator zawsze był obecny w miejscu zamieszkania dziecka w miejscowości Gorzyce Małe i asystował przy próbie jego zabrania przez matkę, a drugi oczekiwał w miejscu zamieszkania matki w Kaliszu. Każda tego rodzaju czynność została rzetelnie i dokładnie opisana w sprawozdaniu lub notatce urzędowej, a ich treść nie pozostawia wątpliwości, że w najmniejszym nawet zakresie przyczyną braku możliwości realizowania przez matkę kontaktów z dzieckiem nie było wadliwe wykonywanie obowiązków przez kuratorów sądowych.

Przyczyny tej należy doszukiwać się raczej w skomplikowanych relacjach rodzinnych stron postępowania, a także ich własnych postawach i działaniach.

W aktach sprawy rozwodowej stron znajduje się pismo Biura Rzecznika Praw Dziecka z dnia 11 lutego 2011 roku, w którym to piśmie Rzecznik Praw Dziecka poinformował, że „prowadzi sprawę małoletniego Mateusza S. [REDACTED]”.

W aktach znajduje się również pismo procesowe Rzecznika Praw Dziecka z dnia 7 lutego 2011 roku, w którym to piśmie Rzecznik Praw Dziecka zgłosił swój udział w sprawie rozwodowej w zakresie dotyczącym władzy rodzicielskiej nad małoletnim Mateuszem S. [REDACTED].

Akta sprawy o rozwód w dniu 9 marca 2011 roku zostały przesłane do Biura Rzecznika Praw Dziecka i zwrócone w dniu 5 kwietnia 2011 roku.

Przystąpienie do sprawy Rzecznika Praw Dziecka z pewnością podyktowane jest troską o dobro małoletniego Mateusza S. [REDACTED] i leży w jego interesie. Pamiętać należy, że jego rozwodzący się i pozostający w konflikcie rodzice nie potrafią porozumieć się, dla dobra dziecka, nawet w tak podstawowych sprawach jak ustalenie widzeń z nim. Sytuacja ta z pewnością rzutuje negatywnie na psychikę małoletniego, jego rozwój emocjonalny, a w konsekwencji także społeczny. Z badań psychologicznych wynika, że skutki takiego konfliktu dziecko często ponosi przez całe życie. W okresie szkolnym konsekwencją są problemy z nauką i w kontaktach z rówieśnikami, a w dorosłym życiu niemożność nawiązania prawidłowych więzi międzyludzkich.

Sprawa rozwodowa stron nie zakończyła się. Pismem z dnia 27 kwietnia 2011 roku pozwana Anna S. [REDACTED], reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła o zabezpieczenie roszczeń alimentacyjnych na czas trwania procesu poprzez zobowiązanie powoda Przemysława S. [REDACTED] dołożenia do jej rąk kwoty 500 zł miesięcznie. Kolejnym pismem z tego samego dnia pozwana Anna S. [REDACTED], reprezentowana przez radcę prawnego, wniosła o przeprowadzenie badań małoletniego Mateusza S. [REDACTED] i dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny psychologii dziecięcej w celu ustalenia: czy małoletni jest negatywnie nastawiany przez powoda do pozwanej i jej rodziny, jakie są przyczyny jego złej postawy i agresji w stosunku do pozwanej i jej rodziny, skąd się bierze u małoletniego niechęć do jeżdżenia do miejsca zamieszkania pozwanej, jego aktualnej sytuacji emocjonalnej, odpowiedzi na pytanie, czy małoletni jest lub może być manipulowany (uprzedzany

do pozwanej i jej rodziny) w swoich zachowaniach przez powoda oraz zamieszkującą z nim rodzinę. Również pismem z dnia 27 kwietnia 2011 roku reprezentujący pozwaną radca prawny wypowiedział udzielone mu pełnomocnictwo. Na rozprawie w dniu 6 maja 2011 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu przeprowadził dowód z zeznań dwóch świadków, po czym dopuścił dalsze dowody, w tym dotyczące stanu zdrowia pozwanej, sytuacji zarobkowej stron oraz z opinii psychologa dziecięcego, na okoliczności wskazane przez pozwaną. W wykonaniu powyższego wpłynęły do Sądu Okręgowego w Kaliszu stosowne dokumenty oraz – w dniu 20 czerwca 2011 roku – opinia psychologiczna wydana przez psychologa klinicznego mgr Ewę Topór.

W odniesieniu do zarzutów dotyczących przewlekłości i nieskuteczności toczącego się przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim postępowania o egzekucję orzeczenia ustalającego kontakty Anny S. z małoletnim synem stwierdzić należy, że dotychczas toczyły się w tym przedmiocie dwa postępowania z wniosków matki dziecka. Obydwa wnioski (z dnia 9 lipca 2010 roku i z dnia 10 listopada 2010 roku) dotyczyły przymusowego odebrania od uczestnika postępowania małoletniego Mateusza S. Toczyły się zatem w trybie przepisów art. 598¹ i następne k.p.c. Postępowania te zakończyły się oddaleniem wniosków, a orzeczenia są prawomocne.

Obecnie w toku jest postępowanie z wniosku z dnia 22 kwietnia 2011 roku wierzycielki Anny S., w którym domaga się ona wyznaczenia dłużnikowi Przemysławowi S. terminu do umożliwienia spotkań z synem Mateuszem S. oraz zagrożenia dłużnikowi grzywną w wysokości 1.000 złotych na wypadek, gdyby w wyznaczonym przez Sąd terminie nie umożliwił wierzycielce widzenia się z dzieckiem w jej miejscu zamieszkania. Sprawa nosi Sygn. III RCo 44/11. Postępowanie to toczy się na podstawie art. 1050 k.p.c. Zarządzeniem z dnia 29 kwietnia 2011 roku Anna S. została wezwana do uiszczenia opłaty sądowej. W dniu 17 maja 2011 roku wystąpiła z wnioskiem o zwolnienie jej od uiszczania tej opłaty. Postanowieniem z dnia 27 maja 2011 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu zwolnił Annę S. od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie. Termin posiedzenia został wyznaczony na dzień 18 lipca 2011 roku. Wierzycielka i dłużnik o terminie tym zostali prawidłowo powiadomieni.

Na zakończenie pragnę zapewnić, że Ministerstwo Sprawiedliwości od kilku lat podejmuje intensywne działania mające na celu usprawnienie wykonywania orzeczeń sądowych ustalających kontakty obojga rodziców z dzieckiem. Efektem tych działań

jest ustawa z dnia 26 maja 2011 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego, podpisana w dniu 1 lipca 2011 roku przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, kompleksowo regulująca problematykę wykonywania orzeczeń sądowych dotyczących kontaktów obojga rodziców z dziećmi. Nowelizacja wprowadza postępowanie składające się z dwóch faz. W przypadku niezastosowania się do orzeczenia ustalającego kontakty sąd wyda postanowienie o zagrożeniu nakazem zapłaty oznaczonej kwoty pieniężnej na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem (pierwsza faza). Jeżeli zobowiązany nadal nie zastosuje się do orzeczenia, sąd nakaże zapłatę za każde naruszenie obowiązku (druga faza). Dotychczas stosowany środek - grzywna, była wnoszona na rzecz Skarbu Państwa. Nowelizacja wprowadza zasadę, że grzywna ma przypadać na rzecz osoby uprawnionej. Uszczegółowienie wprowadzonych wyżej zasad zawierają przepisy dotyczące: podstawy wszczęcia postępowania, stwierdzenia wykonalności orzeczenia z urzędu, a także uznania za tytuł wykonawczy prawomocnego postanowienia sądu bez potrzeby nadawania klauzuli wykonalności. Istotne jest zapewnienie w postępowaniu udziału osoby zobowiązanej. Wprowadzono możliwość zagrożenia nakazem zapłaty sumy pieniężnej już w postanowieniu ustalającym kontakty (jeżeli istnieje uzasadniona obawa naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach). Wysokość sumy pieniężnej zostanie ustalona przez sąd w zależności od sytuacji majątkowej osoby dokonującej naruszenia oraz stosownie do liczby naruszeń. Przyjęto także zasadę zwrotu uzasadnionych wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem do kontaktu w sytuacji, gdy do kontaktu nie doszło na skutek niewykonania lub niewłaściwego wykonania obowiązków wynikających z orzeczenia lub z ugody (przez tego, kto dokonał naruszenia na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu). Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia i będzie miała zastosowanie do wniosków złożonych po dniu jej wejścia w życie.

Analogiczne uregulowania funkcjonują z powodzeniem w innych państwach, między innymi we Francji i krajach Beneluxu. Należy zatem oczekiwać, że omawiana nowelizacja przyczyni się do zwiększenia skuteczności wykonywania orzeczeń sądowych ustalających kontakty obojga rodziców z dzieckiem, w przypadku, gdy orzeczenia te nie są wykonywane albo wykonywane są nieprawidłowo.

2 powołaniem

SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Stanisław Chmielewski
Stanisław Chmielewski